

TANMENET

ÉNEK-ZENE

7. osztály

**Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához tankönyve alapján
Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskolája, Mathiász János Általános
Iskolája**

Készítette: Kulcsár Erika

Az EMMI kerettanterv 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (Módosítva a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően) 2.2.12.1 ének-zene kerettanterv A változat alapján a Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskolája és a Mathiász János Általános Iskolája helyi tanterve alapján

Tematikai egység címe	Órakeret
Zenei reprodukció – Éneklés	13 óra
Zenei reprodukció – Generatív (önállóan és/vagy csoportosan alkotó), kreatív zenei tevékenység	4 óra
Zenei reprodukció – Felismerő kottaolvasás, zeneelméleti alapismeretek	4 óra
Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése	4 óra
Zenei befogadás – Zenehallgatás	10 óra
Projekt	2 óra
A rendelkezésre álló 10% szabad órakeretből két óra a zenei reprodukció – Éneklés egységhez került. (A tanmenetben kék színnel jelölve.)	
Heti óraszám:	1 óra
Összes óraszám:	36 óra

A természettudományos és az idegen nyelvi kompetencia kivételével valamennyi ének-zene órán fejlesztésére kerülnek a kulcskompetenciák: (példa a fejlesztésekre)

1. anyanyelvi kommunikáció: szövegértés; hallás utáni szövegértés; népdalok, dalok szövegének magyarázata, zenei írás-olvasás gyakorlása
2. idegen nyelvi kommunikáció: más népek dalai; zeneirodalmi idézetek eredeti nyelven
3. matematikai kompetencia: logikai összefüggések; népdalelemzés (sorszerkezet); zenei írás gyakorlása; jelképek
4. természettudományos kompetencia: a dalokban szereplő növények megkeresése; térképen való tájékozódás; a népzene gyűjtés eszközeinek felkutatása
5. digitális kompetencia: kutatómunka; bemutatók; zenehallgatási anyag; mivel tankönyvvel csak az 5. osztályosok rendelkeznek a tankönyvvel, a tanulni való szöveget elektronikus úton kapják meg
6. hatékony és önálló tanulás: lényeg kiemelése – ezek alapján elméleti anyag megtanulása; daltanulás módja
7. szociális és állampolgári kompetencia: magyarságtudat fejlesztése; együtténeklés (alkalmazkodási készség fejlesztése)
8. kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia: önálló, egyéni éneklés, szorgalmi feladatok készítése;
9. esztétikai – művészi tudatosság és kifejező képesség

A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén

- ♪ Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtéma) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- ♪ A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- ♪ Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- ♪ Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- ♪ A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

Minimum követelmények a 7. évfolyam végén:

- ♪ Az énekes anyagból 8 dalt (4 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 2 műdal; 1 többszólamú ének; 1 zenemű főtéma) és zenei szemelvényt énekelnek emlékezetből.
- ♪ A tanult zenei elemeket felismerik.
- ♪ Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és egy-kettőt megnevezni.
- ♪ A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után.

7. évfolyamos SNI, enyhe értelmi fogyatékkal élők minimum követelménye:

- ♪ A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése.
- ♪ Az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradása.
- ♪ Ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet).
- ♪ Dalcsokor összeállítása, kedvenc dalok választása.
- ♪ Hallás utáni daltanulás, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve.
- ♪ Kánonéneklés tanári segítséggel.

- ♪ A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése.
- ♪ Aktív részvétel a rögtönzéses játékokban, gyakorlatokban.
- ♪ Törekvés a zene belső lényegének megértésére.
- ♪ Önállóságra törekvés a ritmusértékek használata és lejegyzése terén.
- ♪ Biztonságos tájékozódás a vonalrendszerben, dallamok írása, olvasása, másolása fokozott önállósággal.
- ♪ Népdalok elemzése, jelölése.
- ♪ A többször hallgatott zenei részletek felismerése, elemzése.
- ♪ A szülőföld zenéjének ismerete, érdeklődés a szülőföld, a lakóhely zenei értékei iránt.
- ♪ Ismerkedés korunk zenei irányzataival (jazz, populáris és alkalmazott zenék).
- ♪ Képesség a zenei élmény átélésére.
- ♪ Érzelmek, hangulatok megfigyelése, azok kifejezése különféle formákban. Az esztétikai érzék, a zenei ízlés fejlődése.
- ♪ Képesség kapcsolatok taláására a meghallgatott zenei példák, valamint tanulmányaik, olvasmányaik, filmélményeik között.

Az SNI enyhén értelmi fogyatékkal élők minimum követelménye az elvárt követelmény címszó alatt felsorolt tevékenységekben való aktív részvétel.

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
1.	DALISMÉTLÉS	A népdal fogalma					
2.	SÁRGUL MÁR A FÜGEFA LEVELE É: 40 Nótafa I	Az új stílusú népdalok	Népdalelemzés Hétfokú hangsorok	Kodály: 333 olv. gyak – egyszerű olvasógyakorlat	Nótafa I 41.	Térkép Mozaik tk 7. oszt: 121 old.	
3.	ÁLTAL MENNÉK É: 40 Nótafa I 5-6	A régi stílusú népdalok	A pentaton A kvint Kvintváltás	népdal improvizáció sorszerkezet alapján	Nótafa I. 5	Térkép Mozaik tk 7. oszt: 121 old.	A híres népzene kutatók bemutatása
4.	La Marseillaise É: 233	A francia himnusz – nemzetek himnuszai	Induló tempó Éles és nyújtott ritmusok Maggiore-minore váltás Tartalom – forma egysége		Edith Piaf: La Marseillaise Kodály: Marseillaise F. Schubert: A két gránátos P. I. Csajkovszkij: 1812 Nyitány	Történelem Irodalom Festészet	
5.	Kerek utca szegelet É: 19.	népdalfeldolgozás ism. Kodály Zoltán a népdalgyűjtő K.129	A szinkópa ism.			Népviselő Erdély területén	
6.	GERENCSÉRI UTCA É: 47	A szext hangköz	Az eddig tanult hangközök ismétlése A kis és nagy szext K.299 A hangköz megszólaltatása lehetőleg több hangszeren, más-más alaphanggal Két # előjegyzés	A dal utószólmizálása	Nótafa I	A zene és a matematika kapcsolata, számok a zenében	A híres népzene kutatók bemutatása
7.	BIZONY CSAK MEGHALOK	A népballada jellemzői	Hangköz hangsor zenei hangszerek ének hangfajok	Hangközgyakor latok	Kodály Zoltán: Székelyfonó	A fonó	Európai Unió országainak himnuszai

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
8.	PROJEKT	Európai Unió országainak himnuszai					Európai Unió országainak himnuszai
9.	SEJ, NAGYABONY- BAN É: 273	A daljáték és a népdal	daljáték szimfonikus zenekar opera Kodály művének elemei	zenei írás- olvasás a dal utószolm. és transzponálás	Kodály: Háry János	Média	Kodály élete
10.	Ó, MELY SOK HAL É:105 ABCD K:331	Daljáték	¾-es ütem	Kis éles és kis nyújtott ritmus	Kodály: Háry János	Média	Kodály: Háry János
11.	A ROMANTIKA J. BRAHMS: BÖLCŐDAL É.245	A romantikus kor áttekintése: zeneszerzők, kortársak, művelődéstörténeti háttér Az ismert zenetörténeti korszakok elhelyezése az időszalagon	A ¾-es ütem	Ritmussor alkotása ¾-es ütemekben	2. CD 11= 2' Bevezető	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A romantika Ml.26–27 – történelem és zene kapcsolata Magyar nyelv és irodalom: Az irodalom és a zene kapcsolata Vizuális kultúra: Képzőművész et a romantikában	

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
12.	F. SCHUBERT: A PISZTRÁNG	A dal – ism. A romantikus dal K.154	A tizenhatod, a kisnyújtott ritmus, a feloldójel – ism. A variációs forma – ism.	Kérdezz-felelek játék megadott ritmusok felhasználásával	2. CD 13= 2' 10" Dal 5. CD 30= 2' 15" Schubert: A pisztráng 5. CD 13= 1' 50" Schubert: A türelmetlenség	Magyar nyelv és irodalom: A dal műfaja	
13.	FRANZ SCHUBERT F SCHUBERT: A HÁRSFA	F. Schubert élete és munkássága K.154 Az átirat – ism. A trió	Ave Maria kottakép É.222 követése zenehallgatás közben		5. CD 16= 2' Schubert-zongoratrió 11. CD 34= 1'57" Schubert: Ave Maria átirat		Táncok a romantika idején
14.	KARÁCSONY Dicsőség mennyben az Istennek! K.358 MA HÁROM ANGYAL – ANGOL KARÁCSONYI ÉNEK É.128	Magyar karácsonyi népszokások dalai	A karácsonyi dalokban előforduló szext hangköz megfigyelése Rossz a Jézus kiscsizmája É.249 bicinium		14. CD 35,37= 4'48" Karácsony	Hon- és népismeret: Magyar karácsonyi népszokások	
15.	NEMZETI ROMANTIKA EURÓPÁBAN – NEMZETI TÁNCOK I. F. Chopin: Táncos a nóta É.234	Táncok a romantika idején Chopin élete	Jellegzetes táncritmusok megfigyelése K.291 A szeptim hangköz K.298–300	Aranyosom dal kottaképről olvasva	2. CD 4–12 = 9' 38" Palotás, polka, mazurka, landler, keringő, spanyol tánc, trepak		Táncok a romantika idején

Óra- szám	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráció	Megjegyzés Differenciált feladatok
16.	ROMANTIKUS KIS MŰFAJOK ARANYOSOM – LENGYEL NÉPDAL É.114	A dal – ism. Romantikus kis műfajok: impromptu, elégia, albumblatt, táncok, gyermekjelenetek, etűdök, rapszódia, balladák K.92 R. Schumann K.93	A módosítójelek szerepe – ism. A ¾-es ütemmutató Az új dal szolmizálása a dó helyének megadásával		2. CD 12 = 1'11" Schumann: Gyermekjelenetek No. 4. 2. CD 14 = 1' F. Chopin: Gesz-dúr etűd 11. CD 25 = 1'47" F. Chopin: Esz-dúr nocturne		
17.	NEMZETI TÁNCOK A ROMANTIKUS MŰZENÉBEN II. J. BRAHMS: KISDÁR SZÁLLOTT – KÁNON É.168	J. Brahms és a verbunkos stílus K.257, 276 Csajkovszkij K.199	A 3/8-os ütem – ism. A mazurka és a polonéz ritmusának összehasonlítása K.256	Az új dal szolmizálása a dó helyének megadásával A bolero ritmusa – az osztinató É.248, K.295	12 CD. 43–49 = 7'15" Mazurka, polonéz, bolero Brahms: 19. magyar tánc		A verbunkos zene leírása a szépirodalomban
18.	ZENEI KARAKTERÁBRÁZ OLÁS ÉNEKELHETŐ TÉMÁK C. SAINT-SAËNS: AZ ÁLLATOK FARSANGJA C. MŰVÉBŐL É.247	Tréfa és karakterábrázolás zenével	A periódus felismerése és ismétlése – Az állatok farsangja No. 1. É.247	Zenei kérdés alkotása megadott felelethez	6. CD 17–25 = 14' C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja I.	Vizuális kultúra: Állatok a romantikus festészetben Irodalom: A paródia	
19.	ÚJ HANGSZEREK A ROMANTIKUS KORBAN	A hangszerek	A hangszerek csoportosítása – ism. A romantikus kor hangszerei A pikoló K.216 A nagybőgő K.236 A xilofon		6. CD 25–31 = 14' C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja II.	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Élet a XVIII. sz.-i Európában ML.22–23	Hangszerek bemutatása

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
20.	HANGSZERES ZENE A ROMANTIKÁBAN A PROGRAMZENE Liszt Ferenc: Hajnalozó É.237 H. BERLIOZ: FANTASZTIKUS SZIMFÓNIA – TÉMA K.175	Az abszolút és a programzene K.168 A szimfónia – ism. H. Berlioz K..173–175	A b előjegyzés; 6/8-os ütemmutató – ism.	Rövid ritmussor alkotása 6/8-os ütemben	6. CD 8–9 = 9’ Programzene Berlioz: Fantasztikus szimfónia		
21.	LISZT FERENC LISZT F.: LES PRELUDES – TÉMÁK K.177	Liszt Ferenc K.13–175 A szimfonikus költemény Liszt magyarsága – könyvtári kutatómunka			6. CD 10–14 = 9’20” Szimfonikus költemény	Magyar nyelv és irodalom: Könyvtárhaszn álat	
22.	A VERBUNK ÁBRÁNYI K.: MAGOSAN REPÜL A DARU K.327	A verbunkos stílus K.268–270 A népies műdal K.350	A nyújtott és éles ritmus, a triola és a tizenhatod – ism.	Ritmussor alkotása az ismételt ritmusok felhasználásával	13. CD 1-7 = 11’ A verbunk Liszt XV. magyar rapszódia	Tánc és dráma: A verbunkos	
23.	ERKEL FERENC Erkel F.: Meghalt a cselszövő É.231 HIMNUSZ – ISM.	Erkel Ferenc élete és munkássága K.194–195			. CD 43=1’36” Erkel	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A Hunyadiak Rajz és vizuális kultúra: A romantikus kor magyar építészeti alkotásai	Erkel Ferenc élete

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
24.	A NEMZETI OPERA KESERŐ BORDAL ERKEL F.: BÁNK BÁN C. OPERÁJÁBÓL É.224	Az opera – ism. Nemzeti érzelmek a romantikus operában	A módosító jelek szerepe – ism.		8. CD 18–19 = 29’ Erkel F.: Bánk bán; Az opera műfajáról	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Történelmi tények II. Endre korában, A magyar nemzeti romantika vezéregyénisé gei Ml.26–27 Magyar nyelv és irodalom: Katona	
25.	MÁRC. 15. Magyarország környes-körül É.62 Kecskemét is kiállítja É.29 Nótafa I. 31–32 Csínom Palkó É.274 – ism. Nótafa I. 17– 18 HIMNUSZ, SZÓZAT ISM.	A katonadalok K.338 ism.			14. CD 23=2’10” Magyarország környes-körül 14. CD 29+30=3’55” Csínom Palkó,	Irodalom: Vörösmarty M., Kölcsey F.	
26.	A ROMANTIKUS NAGYOPERA MINT A FECSKE G. VERDI:	A romantikus opera zeneszerzői G. Verdi élete és munkássága K.189	A triola K.289 Zenei jelzések: crescendo, decrescendo K.381		8. CD 16 = 10’28”Verdi: Nabucco 8. CD 11–13 = 2’40” Karaktertáncok 8. CD 14–16 = 5’07” Nyitányok	Magyar nyelv és irodalom: A zene és a dráma kapcsolata az operában	

Ór- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
27.	TOVÁBBI ROMANTIKUS ZENESZERZŐK I. HA NYÍLNAK A TAVASZI – NÉMET ND. É.118	R. Wagner K.185 A romantikus nagyzenekar ism. Romantikus zenekari hangzások A kürt K.221–223, a harsona K.226, és a tuba K.226, 227			11. CD 4 = 2'40" Kürt 11. CD 9–11 = 4' 30" Harsona, tuba 7. CD 35 = 1'43" Wagner: Tannhauser	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Az Örömda az Egyesült Európa himnusza	
28.	MUSZORGSKIJ: EGY KIÁLLÍTÁSKÉP EI	Muszorgszkij élete Szimfonikus költemény	A szimfonikus költemény	sétatéma éneklése	Muszorgszkij: Egy kiállítás képei	Rajz: Hartmann képei	Illusztráció készítése
29.	A ROMANTIKUS NAGYZENEKAR G. VERDI: AIDA BEVONULÁSI INDULÓ II. FELV. É.239 NABUCCO: MINT A FECSKE	A romantikus nagyzenekar hangszereinek, hangszercsoportjainak hangzás utáni felismerése	A klasszikus vonós és szimfonikus zenekar – ism. A romantikus nagyzenekar K.245	a dalok utószolmizálása	12. CD 6 = 1'2" A romantikus nagyzenekar		
30.	A SZIMFONIKUS KÖLTEMÉNY B. SMETANA: MOLDVA- TÉMA K.175	B. Smetana K.91, 175	Egy # előjegyzés – ism. Felütés – ism. A téma szolmizálása	Dallam alkotás a Moldva-téma hangkészletének felhasználásával	7. CD 3–16 = 19' Smetana: Moldva		A szimfonikus zenekar felépítése
31.	CSAJKOVSKIJ: DIÓTÖRŐ – TREPAK, VIRÁGKERING Ő	A balett	Az egész estét betöltő balett megismerése, felépítése	Trepak dallma	Csajkovszkij: Diótörő- szvit	Balett előadás	
32.	ÖSSZEFOGLALÁS		Kánon éneklés	Ritmus-kánon			

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejleszté s (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
33.	SZÁMONKÉRÉS						
34.	ÖKOPROJEKT A NAP NYUGODNI TÉR	Romantikus zeneszerzők – zeneművek rendszerezése Tablókészítés	A többszólamú éneklés gyakorlása A felütés ism.		Válogatás népszerű romantikus művekből		
35.	MÁS NÉPEK DALAI Ha Tirolban jársz – osztrák nd. É.121 Nézd itt az ingó- bingó – olasz nd. É.117 Duda megnyikkan – angol nd. É.119 ÉLT YVETOTBAN EGY KIRÁLY – FRANCIA ND. É.116		A tanult hangközök felismerésének és megszólaltatásának gyakorlása, tisztaság intonálás		Eredeti népzenei felvételek meghallgatása	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Nemzetek Európában	
36.	ELMÉLETI ISMERETEK ISMÉTLÉSE, ÖSSZEFOGLALÁS A		Rejtvények, játékos ritmusgyakorlatok Kis bemutatók, különböző témájú dalsokrok összeállítása az év anyagából	Improvizáció			